24.11.2022

Asia: HE 272/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vankeuslain ja tutkintavankeuslain tupakointia koskevien säännösten muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 165/2020 vp.) täydentämisestä:

Vankilavirkailijain Liitto VVL kiittää mahdollisuudesta lausua vielä vankiloiden tupakointikieltoon. Liittona olimme alun perin tupakoinnin täyskieltämisen kannalla, mutta nykyinen ehdotus tupakoinnin kieltämiseen sisätiloissa on mielestämme riittävä tässä vaiheessa. Lausumme seuraavaa vielä täydentävään esitykseen tupakoinnin kieltämiseen.

Tupakoinnin järjestäminen pitää toteuttaa ainoastaan kerran päivässä yhden ulkoilun aikana. Tämä helpottaa tupakoinnin järjestämistä sekä myös helpottaa tupakointiin liittyvää tarkastustoimintaa ulkoilun jälkeen, missä tupakointi olisi sallittu. Toisissa vankiloissa ulkoilumahdollisuuksia on enemmän, mutta silloin tupakoinnin järjestäminen vaatisi todella paljon enemmän henkilökuntaa. Lisäksi vankien tasapuolisuuden nimissä tupakoinnin salliminen yhden ulkoilun aikana olisi perusteltua. Sisätiloihin oleviin tupakkatiloihin ei pidä missään nimessä lähteä, silloin henkilöstön sekä vankien altistumista haitalliselle tupakansavulle ei pystytä toteuttamaan.

Ulkotiloissa tapahtuva tupakointi pitää järjestää sellaisessa rajatussa tilassa, missä muun henkilöstön tai muiden vankien ei ole mahdollista altistua haitalliselle tupakansavulle. Lisäksi kyseiseen niin sanottuun tupakkapaikkaan pitää saada kiinteät tulentekovälineet, mikä helpottaa myös tarkastustoimintaa sekä lisää paloturvallisuutta. Savukkeet ja muut tupakointiin liittyvät mahdolliset tulentekovälineet pitää olla henkilöstön hallussa, mistä henkilökunta antaa mahdolliset savukkeet vangeille. Vankilan kanttiinituotteissa pitäisi olla myynnissä ainoastaan valmiita tupakkatuotteita ja niin sanotun purutupakan myynti pitää kieltää, mikä helpottaa päivittäistä tarkastustoimintaa vankiloissa.

Esitys on erittäin hyvä mikä vähentää henkilökunnan sekä vankien altistumista haitalliselle tupakansavulle. Vankiloissa on tehty mittauksia tupakoinnista ja mitatut tulokset ovat hälyttäviä henkilöstön työturvallisuuden takia. Hengitysvyöhykkeillä mitatut nikotiinipitoisuudet olivat STM: n asettaman raja-arvoa huomattavan korkeat, suurimmat jopa 64 kertaa raja-arvoa suuremmat. Me emme voi enää altistaa henkilöstöä vakaviin sairauksiin sekä altistumiseen tupakansavulle.

Ilman henkilöstön lisäämistä emme pysty toteuttamaan tupakoinnin kieltämistä ja sen takia pysyvä rahoitus pitää saada tupakoinnin kieltämiseen. Voimaantulo kesäaikaan voi aiheuttaa hankaluuksia, koska yksiköissä työskentelee varsinkin kesäisin todella paljon määräaikaisia kesäsijaisia. Tämän johdosta esitän, että laki otetaan voimaan aikaisintaan 1.9.2023.

Antti Santamäki
Vankilavirkailijain Liitto VVL r.y
Pääluottamusmies / Puheenjohtaja